Satakunnan Yrittäjät ry:n lausunto Porin seudun jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksestä

Vastaanottaja: Porin seudun jätehuoltojaosto
Asia: Sekajätteen sekä saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetusjärjestelmäselvitys
Diaarinumerot: PRIDno-2025-6146 (liete), PRIDno-2025-6147 (sekajäte)

Satakunnan Yrittäjät kiittää mahdollisuudesta lausua Porin seudun sekajätteen sekä saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetusjärjestelmäselvityksestä. Lausumme asiasta erityisesti paikallisen yrittäjyyden, kotitalouksien valinnanvapauden, markkinoiden toimivuuden ja alueellisen elinvoiman näkökulmasta.

Satakunnan Yrittäjien kanta on selkeä: nykyinen kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus on Porin seudulla toimiva, asiakaslähtöinen ja paikallista yritystoimintaa tukeva järjestelmä. Sitä ei tule muuttaa kunnan tai kuntayhtiön keskitetysti järjestämäksi kuljetukseksi.

Nykyisessä mallissa kiinteistönomistaja voi itse valita jätteenkuljetuksen palveluntarjoajan. Tämä on tärkeä periaate sekä kotitalouksien että alueen yritysten kannalta. Valinnanvapaus ylläpitää palvelun laatua, hintakilpailua, asiakaspalvelun tasoa ja yritysten suoraa vastuuta asiakkailleen. Kun asiakas voi vaihtaa palveluntarjoajaa, markkina ohjaa toimijoita kehittämään laatuaan, kalustoaan ja toimintatapojaan.

Selvityksen omat havainnot tukevat nykyisen mallin jatkamista erityisesti sekajätteen osalta. Raportin mukaan sekajätteen kuljetuspalveluja on saatavilla koko tarkastelualueella, liittymisaste on pääosin hyvä, reklamaatiot ovat vähäisiä ja asukkaiden tyytyväisyys palveluihin on korkea. Raportin yhteenvedossa todetaan, että kiinteistönhaltijan järjestämä sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetus täyttää jätelain 37 §:n edellytykset nykyisessä järjestelmässä. Tämän perusteella sekajätteen kuljetusjärjestelmän muuttamiselle ei ole esitetty riittäviä perusteita.

Satakunnan Yrittäjät katsoo, että toimivaa järjestelmää ei tule muuttaa hallinnollisen yhdenmukaistamisen vuoksi. Jätehuollon tavoitteena tulee olla ympäristön kannalta kestävä, kustannustehokas ja asiakaslähtöinen palvelu. Nämä tavoitteet voidaan saavuttaa myös nykyisessä mallissa, jossa yksityiset palveluntarjoajat toimivat viranomaismääräysten ja raportointivelvoitteiden puitteissa.

Erityisen ongelmallisena Satakunnan Yrittäjät pitää sitä, että saostus- ja umpisäiliölietteiden osalta selvityksen johtopäätökset nojaavat aineistoon, jonka puutteellisuuden raportti itsekin tunnistaa. Raportissa todetaan, että lietteiden kuljetusrekisterissä on puutteita, kaikki tiedot eivät ole ajantasaisia, kaikkia kuljetuksia ei saada viranomaisen tietoon, eikä alueelta ole saatavissa kattavia rekisteritietoja kiinteistöjen saostus- ja umpisäiliöiden määrästä, ominaisuuksista tai jätevesijärjestelmien tyypistä. Lisäksi selvitys perustuu vuoden 2025 tietoihin eikä huomioi mahdollisia yli 12 kuukauden tyhjennysvälejä, tai kiinteistön käyttöastetta.

Näillä lähtötiedoilla ei voida tehdä pitkälle menevää johtopäätöstä siitä, että kiinteistönhaltijan järjestämä lietekuljetus olisi järjestelmänä toimimaton. Puutteellinen rekisteri ei ole sama asia kuin puutteellinen palvelumarkkina. Jos tieto viranomaisrekisterissä on vajavaista, ensisijainen ratkaisu on parantaa tiedonkeruuta, raportointia ja valvontaa – ei siirtää toimivaa palvelutuotantoa pois paikallisilta yrityksiltä.

Satakunnan Yrittäjien näkemyksen mukaan lietteitä koskeva selvitys olisi tullut tehdä täsmällisemmällä ja todelliseen toimintaan perustuvalla tavalla. Esimerkiksi laskutusperusteinen tarkastelu olisi antanut huomattavasti paremman kuvan siitä, mitä tyhjennyksiä on tosiasiassa tehty, missä laajuudessa ja minkä toimijoiden kautta. Selvityksen olisi tullut sisältää myös tieto eri kiinteistöjen jätevesien käsittelytavasta ja keräystekniikasta. Ilman tietoa siitä, onko kiinteistöllä umpisäiliö, saostussäiliö, pienpuhdistamo, kuivakäymälä, kantovesi tai muu ratkaisu, ei voida luotettavasti arvioida todellista tyhjennystarvetta eikä liittymisastetta.

Satakunnan Yrittäjät katsoo, ettei lietteitä koskevaa aineistoa voida sellaisenaan käyttää päätöksenteon pohjana kuljetusjärjestelmän muuttamiseksi. Ennen mahdollista uutta päätöksentekoa tulee tehdä täydennetty selvitys, jossa tiedot kerätään todellisiin tyhjennyksiin, laskutukseen, kiinteistöjen jätevesijärjestelmiin ja toimijakohtaisiin tietoihin perustuen. Vasta tällöin voidaan arvioida, onko ongelma markkinan toimivuudessa, rekisteritiedon puutteessa, viranomaisvalvonnassa vai yksittäisten kiinteistöjen liittymisessä.

Satakunnan Yrittäjät pitää tärkeänä, että paikallisia palveluntarjoajia ei aseteta perusteettomasti heikompaan asemaan. Jätehuolto- ja lietekuljetusyritykset ovat alueella työllistäviä, investoivia ja asiakassuhteisiin perustuvia yrityksiä. Ne tuntevat paikalliset olosuhteet, asiakkaat, tieverkoston, haja-asutusalueiden erityispiirteet ja palvelutarpeet. Raportissa todetaan, että kuljetusyritykset pitävät nykyistä järjestelmää toimivimpana ratkaisuna, koska se tukee kotitalouksien valinnanvapautta, yritysten toimintaedellytyksiä ja joustavaa asiakaspalvelua.

Mahdollinen siirtyminen kunnan tai kuntayhtiön keskitetysti järjestämään malliin poistaisi kotitalouksilta suoran valinnanvapauden ja muuttaisi paikalliset yritykset asiakassuhteessa toimivista palveluntarjoajista kilpailutusten varassa toimiviksi urakoitsijoiksi. Tällainen muutos lisäisi hallinnollista väliportaan roolia eikä raportin perusteella toisi yksityisen sektorin, paikallisen työllisyyden tai asiakkaiden kannalta osoitettuja hyötyjä. Päinvastoin raportissa tunnistetaan, että muutos voisi aiheuttaa työpaikkojen menetyksiä, yritystoiminnan supistumista tai jopa päättymistä sekä investointien lykkääntymistä epävarmuuden vuoksi.

Satakunnan Yrittäjät korostaa, että jätehuollon kehittäminen ei edellytä palvelutuotannon keskittämistä Keräämön tai muunkaan inhouse-yhtiön alle. Viranomaisen ohjausta, valvontaa ja rekisteritiedon laadun parantamista on mahdollista kehittää myös nykyisessä mallissa.

Satakunnan Yrittäjät esittää seuraavaa:

1. Sekajätteen kuljetusjärjestelmä tulee säilyttää kiinteistönhaltijan järjestämänä. Selvityksen omat johtopäätökset tukevat tätä ratkaisua.
2. Saostus- ja umpisäiliölietteiden osalta päätöksentekoa ei tule perustaa nykyiseen selvitykseen, koska aineistossa on olennaisia puutteita kiinteistöjen jätevesijärjestelmien, todellisten tyhjennystarpeiden, rekisteritietojen ja toteutuneiden tyhjennysten osalta. Näin ollen Saostus- ja umpisäiliölietteiden keräysjärjestelmää ei tule muuttaa.
3. Ennen lietekuljetuksia koskevaa järjestelmäpäätöstä tulee tehdä täydennetty selvitys, joka perustuu todellisiin laskutus- ja tyhjennystietoihin, kiinteistöjen jätevesien käsittelyratkaisuihin sekä toimijakohtaiseen tietoon.
4. Rekisteritietojen laatua tulee parantaa nykyisen järjestelmän sisällä. Puutteellinen rekisteritieto ei saa johtaa paikallisen yritystoiminnan kaventamiseen.
5. Paikallisten yritysten toimintaedellytykset, investointivarmuus ja työllisyysvaikutukset tulee ottaa päätöksenteossa painavasti huomioon. Järjestelmämuutoksen yritysvaikutukset on arvioitava erikseen ja riittävän konkreettisesti.

Satakunnan Yrittäjät katsoo, että Porin seudun jätehuoltoa tulee kehittää yhteistyössä viranomaisten, kuntien, paikallisten jätealan yritysten sekä kiinteistönomistajien kanssa. Paras lopputulos ei synny keskittämällä toimivaa markkinaa pois asiakkaiden ja paikallisten yritysten käsistä, vaan vahvistamalla tiedonkulkua ja yhteisiä pelisääntöjä.

Toimiva jätehuolto, vahva paikallinen yrittäjyys ja asukkaiden valinnanvapaus eivät ole toistensa vastakohtia. Ne voivat ja niiden tulee kulkea käsi kädessä. Satakunnan Yrittäjät esittää, että Porin seudulla jatketaan kiinteistönhaltijan järjestämää jätteenkuljetusta ja kehitetään nykyistä järjestelmää tiedolla, yhteistyöllä ja paikallista elinvoimaa kunnioittaen.

Satakunnan Yrittäjät ry

Toimitusjohtaja

PORI 1.7.2026

HEI !

MITÄÄN MUUTOKSIA JÄTTEEN-
KULJETUSJÄRJESTELMÄÄN EI
TARVITSE TEHDÄ.
TOIMII NYKYISELLÄÄN VARSIN HYVIN

VEIKKO LEHTI TYHJENTÄÄ MEILLÄ
SEKAJÄTEASTIAN (SULON)
PRID NO -2025-6147 (SEKAJÄTE)
AINA AJALLAAN !

LIETEKAIVOT, PRID NO -2025-6146
TYHJENNYS, (LIETE)
PUHELINSOITTO, NIIN HOMMA HOITUU.

EI HYVIN TOIMIVAA KANNATTA
MUUTTAA !

TERV.

Aihe: PRIDno-2025-6146 ja PRIDno-2025-6147
Lähetetty: 8.7.2026, 21.16.36
Mistä:
Mihin: Kirjaamo

Hei
Tätähän monessa paikkaa suomessa jo kokeiltu mm. Joensuussa ja toimivuutta ei ole sen jälkeen ollut (=ihan paska systeemi). Hinnat nousseet ja palvelutaso heikentynyt radikaalisti. Asia ei ole parantunut noin 8 vuoden toiminnan aikana ennalleen, vain pahentunut. Jätteitä viedää ympäri maata kuin hölmöläisten tarinoissa, ja ne sentään olivat vain tarinoita.

Ei kai Pori seuraa tässäkin asiassa epäonnistujia, ihan kuten on tehty jo mm. väkuluvun kasvattamisella tai teollisuustuotannolla poislukien mäntyluoto, joka on nyt on muiden telakoiden tilausten aikaansaannosta pääosin.

Pitääkä ny hyvät ihmiset paikalliset pienet toimijat käytössä tässä uudistuksessa, koska se tuo sen ainaua toimivan tavan tätä viedä eteenpäin ja tarpeellisia työpaikkoja alueelle. Mutta nämä kyselyt ovat kuitenkin aivan turhia ja nämä menevät suoraan mappi ö:n koska eihän kansalaiset suomessa ymmärrä mitää ja heitä ei tarvitse kuunnella kuin muodollisesti. Päätös voidaan aina tehdä ihan oman ja kavereiden mielen mukaan. (suomalainen korruptio)

--
t:

Lausunto Porin Seudun jätteenkuljetusselvityksestä

Pomarkun Yrittäjät ry kiittää mahdollisuudesta lausua Porin Seudun jätteenkuljetusselvityksestä.

Yhdistyksemme pitää tärkeänä, että jätteenkuljetusjärjestelmän kehittämisessä huomioidaan palvelujen toimivuuden lisäksi paikallisen yritystoiminnan edellytykset, asiakkaiden valinnanvapaus sekä toimivan kilpailun säilyminen.

Nykyinen kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus on alueellamme toiminut hyvin. Palvelu on ollut luotettavaa, asiakaslähtöistä ja joustavaa. Kiinteistönomistajilla on ollut mahdollisuus valita itselleen sopivin palveluntarjoaja, mikä on edistänyt tervettä kilpailua sekä kannustanut yrityksiä kehittämään palvelujaan.

Pidämme erityisen tärkeänä, että myös paikallisilla jätealan yrityksillä on jatkossakin mahdollisuus toimia markkinoilla tasavertaisesti. Paikalliset yritykset työllistävät alueen asukkaita, maksavat veronsa alueelle ja tuntevat paikalliset olosuhteet. Niiden toiminta vahvistaa alueen elinvoimaa ja huoltovarmuutta.

Mikäli jätteenkuljetus siirtyisi kunnan kilpailuttamaan malliin, on olemassa riski, että markkinat keskittyvät harvemmille toimijoille. Tämä voisi heikentää paikallisten yritysten toimintaedellytyksiä, vähentää kilpailua pitkällä aikavälillä sekä kaventaa kiinteistönomistajien mahdollisuuksia vaikuttaa käyttämiinsä palveluihin.

Yrittäjäyhdistyksemme katsoo, että toimivaa järjestelmää ei tule muuttaa ilman selkeitä ja näyttöön perustuvia perusteita siitä, että muutos parantaisi palvelutasoa, kustannustehokkuutta tai ympäristövaikutuksia nykyisestä. Selvityksessä ei mielestämme ole esitetty sellaisia perusteita, joiden vuoksi nykyisestä, hyvin toimivasta järjestelmästä olisi syytä luopua.

Esitämme, että Porin seudulla säilytetään kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus. Näin turvataan asiakkaiden valinnanvapaus, paikallisten yritysten toimintaedellytykset, toimiva kilpailu sekä laadukkaat ja joustavat jätteenkuljetuspalvelut myös tulevaisuudessa.

Pomarkussa 4.8.2026

Pomarkun Yrittäjät ry:n hallitus

Ulvilan Yrittäjät ry:n lausunto Porin seudun jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksestä

Vastaanottaja: Porin seudun jätehuoltojaosto

Asia: Sekajätteen sekä saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetusjärjestelmäselvitys

Diaarinumerot: PRIDno-2025-6146 (liete), PRIDno-2025-6147 (sekajäte)

Lausunto

Ulvilan Yrittäjät ry kiittää mahdollisuudesta lausua Porin seudun jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksestä. Tarkastelemme asiaa erityisesti paikallisten yritysten, alueellisen elinvoiman, työllisyyden, markkinoiden toimivuuden, kuntalaisten palveluiden sekä päätöksenteon tietopohjan näkökulmasta.

Ulvilan Yrittäjien kanta on selkeä: nykyinen kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus on toimiva, kilpailtu ja asiakaslähtöinen järjestelmä, jota ei tule korvata kunnan keskitetysti järjestämällä mallilla ilman selkeitä, luotettaviin selvityksiin perustuvia perusteita.

Selvitys ei osoita, että nykyinen järjestelmä olisi epäonnistunut tai että järjestelmän muuttaminen parantaisi palvelutasoa, alentaisi kustannuksia tai tuottaisi muita sellaisia hyötyjä, joita ei voitaisi saavuttaa nykyistä järjestelmää kehittämällä. Päinvastoin selvityksen omat johtopäätökset tukevat erityisesti sekajätteen osalta nykyisen järjestelmän jatkamista.

Sekajätteen osalta ei ole esitetty perusteita järjestelmämuutokselle

Ulvilan Yrittäjät pitää merkittävänä sitä, että selvityksen mukaan nykyinen sekajätteen kuljetusjärjestelmä täyttää sille asetetut vaatimukset. Palvelu toimii, saatavuus on hyvä ja järjestelmä on vakiintunut osaksi alueen toimivaa palvelurakennetta.

Tällöin päätöksenteossa tulisi yksilöidä:

- mikä konkreettinen ongelma nykyisessä järjestelmässä on havaittu,
- mitä haittaa nykyisestä järjestelmästä aiheutuu,
- millä näytöllä ongelma on osoitettu,
- miksi mahdollisia puutteita ei voitaisi korjata nykyisen järjestelmän sisällä kehittämällä raportointia, valvontaa tai viranomaisyhteistyötä.

Ulvilan Yrittäjät katsoo, että toimivan järjestelmän muuttamisen tulee perustua osoitettuihin hyötyihin eikä oletuksiin mahdollisista hyödyistä.

Paikallisen yritystoiminnan merkitys tulee huomioida päätöksenteossa

Ulvilassa toimivat jätealan yritykset ovat rakentaneet toimintaansa pitkäjänteisesti investoimalla kalustoon, henkilöstöön, osaamiseen ja palveluiden kehittämiseen. Ne työllistävät paikallisia ihmisiä, käyttävät alueen muiden yritysten palveluita sekä osallistuvat paikallisen talouden ylläpitämiseen.

Järjestelmämuutos vaikuttaisi suoraan näiden yritysten toimintaympäristöön. Paikalliset yritykset voivat menettää asiakassuhteitaan, investointien ennakoitavuus heikentyä ja toiminnan suunnittelu vaikeutua.

Ulvilan Yrittäjät katsoo, että järjestelmämuutoksen yritysvaikutuksia ei ole arvioitu riittävän konkreettisesti. Päätöksenteon yhteydessä tulee erikseen arvioida vaikutukset:

- paikallisiin työpaikkoihin,
- yritysten investointeihin,
- markkinarakenteeseen,
- palveluiden saatavuuteen,
- alueen elinvoimaan,
- paikallisten yritysten kilpailumahdollisuuksiin.

Erityisesti tulee arvioida, kuinka moni paikallinen yritys voisi menettää nykyiset asiakassuhteensa ja millaisia pitkäaikaisia vaikutuksia tällä olisi yritysten toimintaedellytyksiin.

Kuntalaisten palvelut ja valinnanvapaus

Nykyisessä järjestelmässä kiinteistön haltija voi valita palveluntuottajansa ja vaihtaa sitä tarvittaessa. Tämä luo luonnollisen kannusteen palvelun laadun, asiakaspalvelun ja toimintatapojen jatkuvaan kehittämiseen.

Paikalliset yritykset tuntevat asiakkaansa, alueen tieverkoston, haja-asutusalueiden erityispiirteet sekä kiinteistöjen käytännön palvelutarpeet. Ne pystyvät usein reagoimaan nopeasti muutoksiin, poikkeustilanteisiin ja asiakkaiden yksilöllisiin tarpeisiin.

Keskitetty järjestelmä etäännyttää päätöksentekoa asiakkaasta ja lisää hallinnollisia välikäsiä. Selvityksessä ei kuitenkaan ole osoitettu, että tällainen muutos johtaisi parempaan palvelutasoon tai parempiin asiakaskokemuksiin.

Lietteiden osalta selvityksen tietopohja ei ole riittävä

Saostus- ja umpisäiliölietteiden osalta Ulvilan Yrittäjät katsoo, ettei selvitys anna riittävää eikä luotettavaa perustaa järjestelmän muuttamiselle.

Selvityksessä todetaan itse, että lähtöaineistossa ja rekisteritiedoissa on merkittäviä puutteita. Ulvilan Yrittäjät pitää tätä päätöksenteon kannalta olennaisena ongelmana.

Puutteellinen rekisteritieto ei sellaisenaan osoita, että kuljetusjärjestelmä olisi toimimaton.

Ennen johtopäätösten tekemistä tulee varmistua siitä, johtuuko havaittu puute:

- todellisesta palvelun ongelmasta,

- rekisterimerkintöjen puutteellisuudesta,
- raportointikäytäntöjen eroista,
- kiinteistöjen erilaisista jätevesijärjestelmistä,
- vapaa-ajan asuntojen käyttöasteesta,
- todellisista tyhjennysväleistä,
- vai rekistereihin puutteellisesti kirjautuneista toteutuneista tyhjennyksistä.

Ulvilan Yrittäjien näkemyksen mukaan ennen mahdollista järjestelmämuutosta tulee laatia täydennetty selvitys, jossa hyödynnetään:

- toteutuneita tyhjennystietoja,
- laskutustietoja,
- kiinteistöjen jätevesijärjestelmiä koskevia tietoja,
- kiinteistöjen käyttöastetta koskevia tietoja,
- todellisia tyhjennystarpeita.

Vasta tämän jälkeen voidaan arvioida luotettavasti, onko kyse markkinoiden toimivuuteen liittyvästä ongelmasta vai ensisijaisesti tiedonhallinnan ja rekisterien puutteista.

Muutoksen pysyvät vaikutukset on arvioitava

Ulvilan Yrittäjät pitää tärkeänä myös muutoksen pysyvien vaikutusten arviointia.

Mikäli paikalliset yritykset menettävät asiakkuuksiaan, vähentävät henkilöstöään, lykkäävät investointejaan tai poistuvat markkinoilta, menetettyä kapasiteettia ei välttämättä voida palauttaa myöhemmin, vaikka järjestelmämuutoksen tavoitteet eivät toteutuisi odotetulla tavalla.

Tämän vuoksi päätöksenteossa tulee noudattaa erityistä huolellisuutta tilanteessa, jossa selvityksen tietopohjassa on tunnistettu puutteita.

Nykyistä järjestelmää voidaan kehittää ilman keskittämistä

Ulvilan Yrittäjät katsoo, että jätehuoltoa tulee kehittää nykyistä järjestelmää parantamalla eikä keskittämällä palveluita.

Valvontaa, raportointia ja rekisteritietojen laatua voidaan kehittää ilman, että samalla heikennetään kilpailua, paikallisia yrityksiä tai kuntalaisten mahdollisuuksia vaikuttaa saamaansa palveluun.

Ennen järjestelmämuutosta tulee arvioida, voitaisiinko tavoitellut hyödyt saavuttaa esimerkiksi:

- raportointikäytäntöjä yhtenäistämällä,
- rekisteritietoja parantamalla,
- valvontaa tehostamalla,
- viranomais- ja yritysyhteistyötä kehittämällä.

Ulvilan Yrittäjät ry esittää

1. **Sekajätteen kuljetus tulee säilyttää kiinteistönhaltijan järjestämänä.**
2. **Saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetusjärjestelmää ei tule muuttaa nykyisen selvityksen perusteella.**
3. **Ennen mahdollista järjestelmämuutosta tulee laatia täydennetty selvitys, joka perustuu toteutuneisiin tyhjennystietoihin, laskutusaineistoon, kiinteistöjen jätevesijärjestelmiä koskeviin tietoihin sekä todellisiin tyhjennystarpeisiin.**
4. **Järjestelmämuutoksen yritys-, työllisyys-, investointi- ja palveluvaikutuksista tulee laatia erillinen ja riittävän konkreettinen vaikutusarvio.**
5. **Jätehuoltojaoston tulee päätöksen perusteluissa yksilöidä, mitä konkreettisia hyötyjä järjestelmämuutoksella tavoitellaan, millä selvityksillä nämä hyödyt on osoitettu sekä miksi samoja tavoitteita ei voitaisi saavuttaa nykyistä järjestelmää kehittämällä.**
6. **Nykyistä järjestelmää tulee kehittää yhteistyössä yrittäjien, viranomaisten ja kuntien kanssa.**

Lopuksi

Ulvilan Yrittäjät ry muistuttaa, että toimivat markkinat, paikallinen yrittäjyys, laadukas palvelu ja kuntalaisten etu eivät ole ristiriidassa keskenään. Ne täydentävät toisiaan.

Toimivaa järjestelmää ei tule purkaa ilman kiistatonta näyttöä siitä, että muutos olisi asukkaille, yrityksille ja yhteiskunnalle nykyistä parempi. Tällaista näyttöä ei tämän selvityksen perusteella ole esitetty.

Ulvilan Yrittäjät katsoo, että Porin seudun jätehuoltoa tulee kehittää ensisijaisesti parantamalla tiedonhallintaa, raportointia, valvontaa ja yhteistyötä nykyisen toimivan järjestelmän puitteissa.

Ulvilan Yrittäjät ry

Lausunto

Ulvilan Jätehuolto Oy haluaa tuoda esiin huolensa jätehuollon mahdollisesta kunnallistamisesta. Olemme paikallinen yritys, joka on sitoutunut kehittämään jätehuoltoa pitkäjänteisesti ja tekemään työmme mahdollisimman hyvin joka päivä. Meille tämä ei ole pelkästään liiketoimintaa, vaan palvelu, jonka onnistuminen näkyy suoraan asiakkaiden arjessa.

Yrityksemme on sitoutunut alueen jätehuoltoon tekemällä pitkäjänteisiä investointeja kalustoon, henkilöstöön ja toiminnan kehittämiseen. Olemme rakentaneet toimintaamme sillä ajatuksella, että Suomessa arvostetaan ennustettavaa toimintaympäristöä, jossa yrittäjät voivat luottaa siihen, että reilulla kilpailulla on tulevaisuudessakin paikkansa. Kunnallistaminen horjuttaisi tätä luottamusta ja heikentäisi monien paikallisten yritysten mahdollisuuksia jatkaa toimintaansa.

Näemme päivittäin käytännössä, kuinka tärkeää paikallinen toiminta on. Kun asiakkaalla on ongelma tai palvelussa tarvitaan muutoksia, pystymme reagoimaan nopeasti. Päätöksiä ei tarvitse kierrättää monen hallinnon portaan kautta, vaan asioihin voidaan tarttua heti. Tunnemme asiakkaamme, toiminta-alueemme ja sen erityispiirteet. Juuri tämä läheisyys mahdollistaa joustavan ja laadukkaan palvelun.

Kunnallistamista perustellaan usein tehokkuudella ja kustannusten hallinnalla. Meidän näkökulmastamme juuri kilpailu on kuitenkin ollut suurin syy siihen, että palveluita kehitetään jatkuvasti. Jokainen yritys pyrkii löytämään parempia toimintatapoja, pitämään kalustonsa hyvässä kunnossa ja tarjoamaan asiakkaille mahdollisimman laadukasta palvelua. Kun kilpailu vähenee tai poistuu kokonaan, vähenee myös tarve kehittää toimintaa samalla tavalla.

Meitä huolestuttaa myös se, mitä kunnallistaminen tarkoittaisi paikalliselle yrittäjyydelle. Yhteiskunnassa kannustetaan yrityksiä kasvamaan, investoimaan ja työllistämään. Samalla kuitenkin harkitaan ratkaisuja, jotka voivat kaventaa yksityisten yritysten mahdollisuuksia toimia. Se luo epävarmuutta koko alalle ja vaikeuttaa tulevaisuuden suunnittelua. Yritykset tekevät jatkuvasti päätöksiä henkilöstöstä, kalustosta ja toiminnan kehittämisestä, ja nämä päätökset edellyttävät luottamusta siihen, että toimintaympäristö säilyy vakaana.

Ulvilan Jätehuolto Oy:n näkökulmasta kyse ei ole vain yhdestä yrityksestä. Kyse on koko alan tulevaisuudesta. Suomessa toimii paljon paikallisia jätehuoltoyrityksiä, jotka ovat vuosien ajan rakentaneet osaamistaan ja kehittäneet palveluitaan. Jos kunnallistaminen yleistyy, vaarana on, että paikallinen yrittäjyys vähenee ja markkinoilta katoaa osaamista, jota on rakennettu pitkän ajan kuluessa.

Asiakkaiden näkökulmaa ei myöskään pitäisi unohtaa. Nykyisessä järjestelmässä yrityksen on ansaittava asiakkaidensa luottamus joka päivä. Jos palvelu ei vastaa odotuksia, siihen on puututtava nopeasti. Kilpailu pakottaa pitämään palvelun laadun korkealla. Jos vaihtoehtoja ei enää ole, asiakkaiden mahdollisuudet vaikuttaa palvelun tasoon heikkenevät.

Meidän mielestämme jätehuoltoa voidaan kehittää ilman kunnallistamistakin. Yhteistyötä kuntien, viranomaisten ja yksityisten toimijoiden välillä voidaan lisätä, toimintaa voidaan valvoa tehokkaasti ja palvelua kehittää edelleen ilman, että kilpailu poistetaan. Näin voidaan säilyttää sekä laadukas palvelu että paikallinen yrittäjyys.

Haluamme myös muistuttaa, että olemme sitoutuneet jatkamaan toimintamme kehittämistä ja tarjoamaan asiakkaillemme laadukasta palvelua pitkälle tulevaisuuteen. Se onnistuu parhaiten toimintaympäristössä, jossa yritykset voivat kilpailla tasapuolisesti, investoida rohkeasti ja kehittää toimintaansa asiakkaiden parhaaksi.

Toivomme, että päätöksiä tehtäessä arvioidaan kunnallistamisen vaikutuksia laajasti. Päätös ei koske ainoastaan jätehuollon järjestämistapaa, vaan sillä on vaikutuksia yrityksiin, työntekijöihin, asiakkaisiin ja koko alueen elinvoimaan. Me uskomme, että kilpailuun perustuva järjestelmä on paras tapa varmistaa laadukas, joustava ja kustannustehokas jätehuolto myös tulevaisuudessa.

/ Ulvilan Jätehuolto Oy

LAUSUNTO

Porin seudun jätteenkuljetusjärjestelmän selvityksestä

Lausunnon antaja: Kokemäen Yrittäjät ry
Vastaanottaja: Porin seudun jätehuoltojaosto
Päiväys: 3.8.2026
Asia: Porin seudun jätteenkuljetusjärjestelmän selvitys, 3.6.2026, PRIDno-2025-6146 (liite) ja PRIDno-2025-6147 (sekajäte).

1. Kokonaiskannanotto

Kokemäen Yrittäjät ry pitää tärkeänä, että jätehuolto toteutuu lainmukaisesti, ympäristön ja terveyden suojelu varmistetaan ja palvelut ovat saatavilla kohtuullisin sekä syrjimättömin ehdoin. Samalla järjestelmää koskevassa päätöksenteossa on arvioitava aidosti vaikutukset paikallisiin yrityksiin, työllisyyteen, investointeihin, kilpailuun ja palvelujen huoltovarmuuteen.

Selvityksen mukaan kiinteistön haltijan järjestämä sekajätteen kuljetus täyttää jätelain 37 §:n edellytykset. Kokemäellä sekajätteeseen liittymisaste on raportin mukaan vakituisissa asunnoissa 99 prosenttia ja vapaa-ajan asunnoissa 78 prosenttia. Palvelut ovat saatavilla, reklamaatioita on vähän ja asukastyytyväisyys on korkea. Näillä perusteilla Kokemäen Yrittäjät ry katsoo, ettei sekajätteen kuljetusjärjestelmän muuttamiselle ole selvityksessä osoitettu tarvetta.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden osalta raportti tuo esiin vakavia puutteita liittymisasteessa, rekisteritiedon kattavuudessa ja lietteiden asianmukaiseen käsittelyyn päätymisessä. Raportti kuitenkin toteaa samalla, että kuljetuspalveluja on kattavasti saatavilla ja hinnat ovat pääosin kohtuullisia. Siksi on erotettava toisistaan palvelumarkkinan toimivuus, kiinteistönhaltijoiden velvoitteiden noudattaminen sekä viranomaisrekisterin ja valvonnan puutteet. Selvitys ei vielä osoita riittävän selvästi, että havaitut ongelmat johtuisivat yksityisestä palvelutarjonnasta tai että järjestelmän kunnallistaminen olisi niihin ainoa tai kokonaistaloudellisesti paras ratkaisu.

2. Yritysvaikutusten arviointi on olennaisilta osin puutteellinen

Raportissa yritysvaikutuksia tarkastellaan käytännössä yrityskyselyn laadullisten vastausten avulla. Sekajätteen osalta vastasivat kaikki viisi yritystä, mutta lietekuljetusten osalta vain 11 yritystä 25:stä. Vastauksista käy ilmi, että järjestelmämuutos voisi vähentää investointeja, johtaa 1–2 työpaikan menetyksiin pienissä yrityksissä ja jopa liiketoiminnan loppumiseen kokonaan. Nämä ovat päätöksenteon kannalta merkittäviä havaintoja, mutta niitä ei ole jatkoanalysoitu määrällisesti eikä kuntakohtaisesti.

Arvioinnista puuttuvat erityisesti seuraavat päätöksenteossa tarvittavat tiedot:

- Kokemäellä toimivien yritysten määrä, koko, henkilöstö, liikevaihto ja se osuus liiketoiminnasta, johon mahdollinen järjestelmämuutos vaikuttaisi.
- Yritysten kalustoon sitoutunut pääoma, suunnitellut investoinnit sekä muutoksen aiheuttama kaluston vajaakäytön tai arvonalenemisen riski.
- Vaikutus työpaikkoihin, yrittäjätuloon, alihankintaketjuihin ja paikallisiin verotuloihin eri toteutusvaihtoehdoissa.

- Arvio kilpailun rakenteesta viiden ja kymmenen vuoden aikajänteellä: kuinka moni tarjoaja markkinoille jäisi, syntyisikö keskittymisriski ja miten se vaikuttaisi tulevien kilpailutusten hintoihin.
- Vertailu alueisiin, joilla vastaava siirtymä on jo tehty: toteutuneet vaikutukset pienyrityksiin, hintoihin, palvelutasoon, reklamaatioihin ja markkinoiden keskittymiseen.
- Kunnan järjestämän mallin kaikki kustannukset, mukaan lukien hankinnan valmistelu, laskutus, asiakaspalvelu, tietojärjestelmät, sopimusvalvonta ja siirtymävaiheen kustannukset, sekä vertailu nykyiseen malliin.

Raportin eri vaikutuksia ei myöskään ole koottu yhteismitalliseen vaihtoehtovertailuun. Viranomais- ja jätehuoltoyhtiövaikutuksia kuvataan pääasiassa hallinnon ja valvonnan hyötyinä, kun taas yritysvaikutukset jäävät yritysten ilmoittamien huolien tasolle. Ilman määrällistä tarkastelua ei voida arvioida, ovatko mahdolliset hallinnolliset hyödyt suurempia kuin työpaikkoihin, investointeihin, kilpailuun ja palvelujen jatkuvuuteen kohdistuvat haitat.

3. Kokemäen näkökulmasta aineiston epävarmuus on huomioitava

Raportin mukaan Kokemäellä jätevesilietteeseen liittymisaste on vakituisissa asunnoissa 67 prosenttia ja vapaa-ajan asunnoissa 15 prosenttia, kun laskennassa ovat mukana myös viemäriverkostoon kuuluvat kiinteistöt. Kun tarkastellaan vain viemäriverkoston ulkopuolisia kiinteistöjä, luvut ovat 33 ja 10 prosenttia. Luvut ovat huolestuttavia, mutta raportti tuo itse esiin niiden olennaiset epävarmuudet:

- SIIRTO-rekisteri ei ollut selvitystä tehtäessä täysin ajantasainen ja kaikkien kuljetusten tiedot eivät olleet rekisterissä.
- Tarkastelu perustui vain vuoden 2025 tyhjennyksiin, joten yli 12 kuukauden tyhjennysvälejä ei huomioitu.
- Vapaa-ajan asuntojen jätevesijärjestelmistä ja tyhjennystarpeesta ei ollut kattavaa tietoa.

Koska juuri nämä tiedot vaikuttavat ratkaisevasti arvioon lain edellytysten täyttymisestä, Kokemäen Yrittäjät ry katsoo, että tietopohja on korjattava ennen vaikeasti peruutettavaa järjestelmäpäätöstä. Rekisteripuutetta ei tule tulkita automaattisesti puuttuvaksi kuljetukseksi tai markkinan toimimattomuudeksi.

4. Ennen päätöstä tarvittavat toimenpiteet

Kokemäen Yrittäjät ry esittää, että ennen saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetusjärjestelmää koskevaa päätöstä tehdään seuraavat toimet:

1. Täydennetään yritysvaikutusten arviointi edellä kuvatuilla yritys-, työllisyys-, investointi-, kilpailu- ja kustannustiedoilla sekä esitetään tulokset kuntakohtaisesti.
2. Korjataan rekisteritiedon kattavuus ja selvitetään Kokemäen viemäriverkoston ulkopuolisten kiinteistöjen todellinen jätevesijärjestelmä, tyhjennystarve ja toteutuneet tyhjennykset useamman vuoden aineistolla.
3. Arvioidaan ensin nykyistä järjestelmää vahvistavat vaihtoehdot: tehostettu neuvonta ja valvonta, yritysten raportoinnin tekninen tuki, tietojen automaattinen laadunvarmistus sekä kohdennetut toimet liittymättömille kiinteistöille.
4. Laaditaan avoin vaihtoehtovertailu vähintään nykyisen mallin kehittämisen, vaiheittaisen tai alueittaisen muutoksen ja koko alueen kunnallisen mallin välillä.

5. Kuullaan Kokemäellä ja muualla alueella toimivia kuljetusyrityksiä kahdenkeskisesti siten, että myös yrityskohtaiset tiedot voidaan käsitellä luottamuksellisesti.

5. Yhteenveto

Kokemäen Yrittäjät ry kannattaa selvityksen johtopäätöstä, jonka mukaan kiinteistön haltijan järjestämä sekajätteen kuljetus täyttää jätelain edellytykset, ja katsoo, että nykyistä järjestelmää tulee tältä osin jatkaa.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden ongelmat on ratkaistava viivyttelemättä, mutta selvityksen nykyinen yritysvaikutusten arviointi ja tietopohja eivät vielä riitä osoittamaan järjestelmämuutosta kokonaisuutena parhaaksi vaihtoehdoksi. Ennen päätöstä tulee täydentää yritysvaikutusten arviointi, korjata rekisteriaineiston puutteet ja arvioida ensisijaisesti, voidaanko havaitut ongelmat ratkaista nykyistä järjestelmää kehittämällä.

Jos järjestelmämuutokseen päädytään, sen toteutuksessa on turvattava paikallisten pk-yritysten tosiasiallinen mahdollisuus osallistua kilpailutuksiin sekä ehkäistävä markkinoiden keskittyminen.

Kokemäen Yrittäjät ry:n puolesta

puheenjohtaja

6.8.2026

Noormarkun Yrittäjät Ry
Finpyyntie 8
29600 NOORMARKKU
@yrittajat.fi

Porin kaupunki, Porin seudun jätehuoltojaosto
kirjaamo@pori.fi

Lausunto jätehuollon järjestämisestä
Diaarinumerot: PRIDno-2025-6146 ja PRIDno-2025-6147

Noormarkun Yrittäjät ry pitää tärkeänä, että Porin seudun jätteenkuljetusjärjestelmästä tehtävä päätös perustuu kokonaisvaltaiseen vaikutusten arviointiin. Päätöksessä tulee huomioida ympäristövaikutusten lisäksi yritysvaikutukset, asiakkaiden asema, kilpailun toimivuus sekä alueen elinvoima.

Paikalliset jätteenkuljetusyritykset ovat palvelleet alueen asukkaita ja yrityksiä pitkään. Ne tuntevat toimialueensa erityispiirteet, työllistävät paikallisia ihmisiä, käyttävät alueen muita palveluja ja vahvistavat paikallistaloutta. Elinvoimaiset pk-yritykset ovat tärkeä osa kuntien kestävää kehitystä ja huoltovarmuutta.

Yhtä tärkeää on asiakkaiden näkökulma. Nykyisessä järjestelmässä asiakkailla on mahdollisuus valita palveluntarjoajansa ja kilpailuttaa palvelunsa. Valinnanvapaus kannustaa yrityksiä pitämään palvelun laadun korkeana, reagoimaan nopeasti asiakkaiden tarpeisiin ja kehittämään toimintaansa. Lähellä toimiva yrittäjä on usein helposti tavoitettavissa, ja mahdolliset muutokset tai ongelmat voidaan ratkaista nopeasti ja joustavasti.

Noormarkun Yrittäjät ry pitää tärkeänä, että päätöksenteossa arvioidaan huolellisesti, miten eri vaihtoehdot vaikuttavat asiakkaiden palvelutasoon, palvelun saatavuuteen, hinnan muodostumiseen, valinnanvapauteen ja asiakastyytyväisyyteen pitkällä aikavälillä.

6.8.2026

Toimiva kilpailu hyödyttää sekä yrittäjiä että asiakkaita. Se kannustaa yrityksiä investoimaan kalustoon, kehittämään palvelujaan ja toimimaan tehokkaasti. Samalla se tukee innovaatioita ja varmistaa, että alueella säilyy useita elinvoimaisia toimijoita.

Jätteenkuljetusjärjestelmää koskevalla ratkaisulla voi olla pitkäkestoisia vaikutuksia paikallisten yritysten toimintaedellytyksiin. Mikäli markkinat keskittyvät merkittävästi, voi seurauksena olla kilpailun väheneminen, yrittäjien toimintaedellytysten heikkeneminen sekä asiakkaiden valinnanmahdollisuuksien kaventuminen.

Noormarkun Yrittäjät ry katsoo, että päätöksenteossa tulee edistää ratkaisua, joka turvaa tasapuoliset kilpailuedellytykset, vahvistaa paikallista yrittäjyyttä, huomioi asiakkaiden edut ja tukee koko alueen elinvoimaa myös tulevaisuudessa.

Pyydämme jätehuoltojaostoa ottamaan päätöksenteossaan tasapainoisesti huomioon sekä ympäristölliset, taloudelliset että sosiaaliset vaikutukset sekä erityisesti yritys- ja asiakasvaikutukset ennen lopullisen ratkaisun tekemistä.

Noormarkun Yrittäjät ry

, puheenjohtaja
, varapuheenjohtaja
, varapuheenjohtaja
, hallituksen jäsen
, hallituksen jäsen
, hallituksen jäsen
, yhdistyksen talousvastaava
, yhdistyksen sihteeri

Yhteydenotto:
@yrittajat.fi
@yrittajat.fi

PORIN SEUDUN JÄTEHUOLTOJAOSTO

Asia

Mielipide jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksestä PRIDno-2025-6147 (sekajäte) ja PRIDno-2025-6146 (liete)

Mielipiteen antaja

Veikko Lehti Oy

Asiamies ja prosessiosoite

Asianajaja
Kotka & co. Asianajotoimisto Oy
Eteläkauppatori 4 B 3. krs, 28100 Pori

1. Johdanto

Veikko Lehti Oy kiittää mahdollisuudesta saada lausua ja lausuu Porin seudun jätehuoltojaoston teettämän, Ramboll Oy:n laatiman jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksen 3.6.2026 johdosta seuraavaa:

2. Sekajätteen kuljetus

Jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksen mukaan Porin seudun jätehuoltojaoston alueella nykyinen kiinteistön haltijan järjestämä sekalaisen yhdyskuntajätteen jätteenkuljetus täyttää jätelain 37 §:n vaatimukset (ks. s. 35).

Veikko Lehti Oy pitää erittäin myönteisenä sitä, että jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksen perusteella sekajätteen osalta on tunnistettu edellytykset jatkaa nykyistä kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta. Jätteenkuljetusjärjestelmäselvitys osoittaa, että alueella käytössä oleva järjestelmä toimii kokonaisuutena hyvin ja täyttää sille asetetut tavoitteet. Nykyinen toimintamalli on mahdollistanut toimivan kilpailun, hyvän palvelutason sekä asiakkaiden mahdollisuuden valita itselleen sopivin palveluntarjoaja. Kilpailu on myös osaltaan pitänyt kuljetuspalvelujen hintatason kuluttajien kannalta kohtuullisena ja kannustanut palveluntarjoajia kehittämään toimintaansa asiakkaiden tarpeita vastaavaksi.

Veikko Lehti Oy katsoo, että jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksen perusteella Porin seudun jätehuoltojaoston tulee päättää sekajätteen osalta jatkaa nykyistä kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta.

3. Saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetus

Veikko Lehti Oy kyseenalaistaa jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksen johtopäätökset saostus- ja umpisäiliölietteiden osalta, koska selvitys perustuu niiden osalta aineistoon, jonka kattavuuteen ja luotettavuuteen liittyy merkittäviä epävarmuustekijöitä. Kuljetusjärjestelmästä tehtävien johtopäätösten tulisi perustua sellaiseen aineistoon, jonka oikeellisuudesta voidaan varmistua. Nyt laaditun jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksen osalta tämä ei ole tilanne saostus- ja umpisäiliölietteiden osalta. Epävarmasta aineistosta ei voida tehdä luotettavia johtopäätöksiä kuljetusjärjestelmän toimivuudesta.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden osalta kiinteistöjen liittymisaste kuljetusjärjestelmään on jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksen keskeisin mittari, jolla on arvioitu nykyisen järjestelmän toimivuutta. Liittymisasteen määrittely sisältää kuitenkin jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksessä vähintään merkittävää epävarmuutta tai todennäköisesti jopa virheellisyyttä.

Jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksen tapa tarkastella kiinteistöjä on virheellinen, koska kiinteistöjen lukumäärässä on mukana sellaisia kiinteistöjä, jotka eivät kuulu lietteiden tyhjennysvelvollisuuden piiriin. Alueella on esimerkiksi runsaasti sellaisia vapaa-ajan kiinteistöjä, joissa on ns. kantovesi ja kuivakäymälä, jolloin ne eivät kuulu lietteiden tyhjennysvelvollisuuden piiriin. Selvityksessä ei ole esitetty luotettavaa tietoa siitä, kuinka monta saostus- tai umpisäiliötä alueella tosiasiallisesti on. Tästä huolimatta liittymisastetta arvioidaan vertaamalla tyhjennystietoja kiinteistömääriin,

joihin sisältyy myös sellaisia vapaa-ajan asuntoja ja muita kiinteistöjä, joilla ei ole lietettä tuottavaa jätevesijärjestelmää. Menetelmä johtaa väistämättä liittymisasteen aliarviointiin.

Jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksessä esitettyjä tietoja liittymisasteista saostus- ja umpisäiliölietteiden osalta vääristää lisäksi käytetyt tiedot tehdyistä tyhjennyksistä. Jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksessä todetaan, että käytetyissä Siirto-rekisterin tiedoissa on puutteita (s. 22). Jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksessä ei ole myöskään huomioitu mahdollisia yli 12 kuukauden tyhjennysvälejä (s. 24). Edellä todettu jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksen laatimistapa johtaa siihen, että sellaisia kiinteistöjä, jotka todellisuudessa ovat käyttäneet asianmukaista lietteen tyhjennystapaa, on jäänyt liittymisasteiden määrittelystä pois, koska tietoja puuttuu Siirto-rekisteristä tai kiinteistön lietesäiliö on tyhjennetty yli 12 kuukauden tyhjennysvälillä (jos kyseessä on esim. umpisäiliö).

Jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksen liittymisastearviot saostus- ja umpisäiliölietteiden osalta eivät ole luotettavia, koska luotettavasti ei tiedetä:

1. Kuinka monta kiinteistöä tulisi olla lietetyhjennyksen piirissä;

2. Kuinka monta kiinteistöä on tosiasiallisesti ollut lietetyhjennyksen piirissä (kuinka paljon tyhjennyksiä puuttuu tarkastelluista SIIRTO-rekisterin tiedoista).

Näin ollen jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksessä esitettyjä liittymisasteita ei voida pitää riittävän luotettavana perusteena kuljetusjärjestelmän muuttamiselle.

Jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksessä havaitut erot teoreettisten lietemäärien ja rekisteritietojen välillä voivat johtua useista syistä, kuten rekisteritietojen puutteellisuudesta, vapaa-ajan asuntojen vähäisestä käytöstä, poikkeavista tyhjennysväleistä tai siitä, ettei kaikkia tarkasteltuja kiinteistöjä tosiasiallisesti tule lukea lietettä tuottaviksi kiinteistöiksi. Jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksessä ei ole osoitettu, kuinka suuri osuus havaituista poikkeamista johtuu mistäkin tekijästä.

Jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksessä tunnistetut epävarmuudet liittyvät juuri niihin tietoihin, joiden perusteella on arvioitu lietekuljetusjärjestelmän lainmukaisuutta. Kun johtopäätökset perustuvat osittain puutteellisiin rekisteritietoihin ja oletuksiin, ei jätteenkuljetusjärjestelmäselvitys anna riittävän luotettavaa perustaa kuljetusjärjestelmän muuttamiselle.

Veikko Lehti Oy katsoo, että jätteenkuljetusjärjestelmäselvitys osoittaa, että Siirto-rekisterin käytössä on vielä kehitettävää, mutta selvitys ei osoita, että kiinteistön haltijan järjestämä lietekuljetus ei toimisi jätelain edellyttämällä tavalla. Jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksen keskeinen väite alhaisista liittymisasteista perustuu puutteelliseen lähtöaineistoon, epävarmoihin oletuksiin ja Siirto-rekisterin vajavaisiin tietoihin, minkä vuoksi sillä perusteella tehtävä johtopäätös ei perustu sellaiseen luotettavaan selvitykseen, jonka perusteella voitaisiin tehdä varma johtopäätös jätelain 37 §:n edellytysten täyttymättä jäämisestä.

Kun kuljetusjärjestelmän muuttaminen merkitsisi nykyisen toimintamallin korvaamista toisella järjestelmällä, tulee päätöksenteon perustua luotettavaan ja objektiiviseen selvitykseen. Mikäli käytettävissä oleva aineisto sisältää olennaisia epävarmuuksia eikä liittymisasteita voida luotettavasti määrittää, ei selvityksen perusteella voida tehdä sellaista johtopäätöstä, että jätelain 37 §:n edellytykset jäisivät täyttymättä.

Jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksessä todetaan, että lietekuljetuspalveluja on saatavilla kattavasti kaikissa kunnissa ja niiden hinnoittelu on tasapuolista ja perusteltua (s. 32). Ongelma ei ole näin ollen palveluiden saatavuus tai hinnoittelu. Näiden havaintojen perusteella jätelain 37 §:n vaatimukset täyttyvät eikä ole tarpeen muuttaa kuljetusjärjestelmää.

Nykyinen kuljetusjärjestelmä mahdollistaa useiden paikallisten kuljetusyritysten toiminnan alueella. Selvityksessä ei ole arvioitu sitä, millaisia vaikutuksia kuljetusjärjestelmän muuttamisella olisi alueen yritysrakenteeseen, kilpailuun, työpaikkoihin tai palvelujen saatavuuteen. Vaikutusten arviointi on olennainen osa asian riittävää selvittämistä ennen mahdollista kuljetusjärjestelmän muuttamista.

Veikko Lehti Oy katsoo, että jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksen puutteet huomioiden Porin seudun jätehuoltojaoston tulee kuitenkin päättää saostus- ja umpisäiliölietteiden osalta jatkaa nykyistä kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta. Nykyistä järjestelmää voidaan edelleen kehittää tiedonvaihtoa, rekistereitä ja valvontaa parantamalla.

4. Lopuksi

Veikko Lehti Oy toivoo joka tapauksessa, että Porin seudun jätehuoltojaoston lopullinen päätöksenteko perustuu mahdollisimman oikeaan, luotettavaan ja tarkistettuun aineistoon sekä tasapuoliseen arvioon eri kuljetusjärjestelmien vaikutuksista kuntalaisiin, yrityksiin ja jätehuollon toimivuuteen.

Porissa elokuun 7. päivänä 2026

asianajaja
Veikko Lehti Oy:n asiamiehenä

Suomen Kiertovoima ry KIVO kiittää mahdollisuudesta lausua Porin seudun kuljetusjärjestelmäselvityksestä (PRIDno-2025-6146 ja PRIDno-2025-6147).

Suomen Kiertovoima ry KIVO edustaa julkista jätehuoltoa ja kuntien 33 jätelaitosta, jotka toteuttavat yli 5,4 miljoonan suomalaisen jätehuollon kustannustehokkaasti ja vastuullisesti yhteistyössä yksityisten yritysten ja tuottajayhteisöjen kanssa.

KIVO katsoo, että selvityksen tavoitteena on ollut tarkastella sinällään jätteenkuljetusjärjestelmäpäätöksen kannalta oikeita kysymyksiä, toisin sanoen jätelain 35 § ja 37 § mukaisten edellytysten täyttymistä. Selvityksessä käytetyt metodit ja menetelmät eivät kuitenkaan sovellu ko. kysymysten tarkasteluun eivätkä siten myöskään jätteenkuljetusjärjestelmäpäätöksen tekemisen pohjaksi saati perusteeksi.

KIVOn selvityksen perusteella saaman käsityksen mukaan koko selvityksen sekä luonnollisesti siten myös sen tulosten ja johtopäätösten keskeisin ongelma on se, että selvityksessä käytetty menetelmä (ns. bufferitarkastelumenetelmä) ei sovellu selvityksen mukaisten kysymysten vastaamiseen. Toisin sanoen KIVOn käsityksen mukaan selvityksessä on käytetty väärää menetelmää, mikä taas johtaa saatujen tulosten ja johtopäätösten virheellisyyteen selvityksen kontekstissa.

Selvityksessä käytettyä ns. bufferitarkastelumenetelmää käytetään mm. vaikutusalueiden, suojavyöhykkeiden tai palveluiden saavutettavuuden tutkimiseen. Yksittäisen palvelun saavutettavuus tai palvelun vaikutusaste on kuitenkin lähtökohtaisesti sekä käsitteenä että mallinnettavana kohteena täysin eri asia kuin jätehuoltopalvelun käyttöaste ja luonne tietyllä alueella tai, mikä olennaisinta, kiinteistöjen liittymisaste järjestettyyn jätteenkuljetukseen ja siten lakisääteisen ympäristö- ja terveysperustaisen jätehuollon toteutuminen alueellisesti. Vaikutusalueiden ja saavutettavuuden arviointiin kehitetty menetelmä ei anna minkäänlaista todellista tietoa ja kuvaa yksittäisen kiinteistön liittymisestä, saati kiinteistöjen liittymisasteesta, ympäristön- ja terveydensuojeluvaatimusten mukaiseen jätteen keräykseen ja kuljetukseen.

Näin ollen selvityksessä ei käytännössä ole tarkasteltu kiinteistöjen liittymisastetta kunnalliseen jätteenkeräykseen ja -kuljetukseen, vaikka se on olennainen kysymys arvioitaessa jätelain 37 § mukaisen jätteenkuljetuksen edellytysten täyttymistä.

Edellä esitetyn pohjalta KIVO toteaa, että kyseessä olevaa selvitystä ei sen virheellisen metodologian vuoksi voida käyttää jätelain 35 ja 37 § edellytysten täyttymisen arviointiin.

ADRESSI

PORIN SEUDUN JÄTEHUOLTOA SUUNNITELTAVAA JÄTEHUOLTOA ASIAKKAAN NÄKÖKULMASTA

Porin seudun jätehuoltojaosto on antanut mahdollisuuden esittää mielipiteitä jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksestä (PRIDno-2025-6146 (liite) ja PRIDno-2025-6147 (sekajäte)).

Me Porin seudun jätehuollon (Keräämö Oy:n) alueelle asuvat (Pori, Ulvila, Kokemäki, Harjavalta, Nakkila, Merikarvia, Pomarkku ja Siikainen) ihmiset haluamme lausua selvityksestä seuraavaa:

Nykyisellä järjestelmällä jokainen asukas voi itse huolehtia ja kilpailuttaa sekä sekajätteen että sakokaivojen lietteen keräilyn. Tämän on oltava päätöksenteon tavoitteena jatkossakin.

Huolimatta lupauksista, monessa kunnissa keskitetty kilpailu on aiheuttanut asiakkaille kustannusten voimakasta nousua. Palvelusta on tullut joustamatonta eikä kilpailun voittaneella yrityksellä ole pelkoa asiakkaan menettämisestä. Palvelu on vastaavissa tapauksissa heikentynyt ja hinta noussut.

Samaan aikaan paikalliset pienet yrittäjät ovat joutuneet luopumaan toiminnastaan ja palvelu on siirtynyt isojen toimijoiden haltuun. Uusien yrittäjien on ollut entistä vaikeampaa tulla toimialalle.

Emme tahdo rakentaa Satakuntaan järjestelmää, missä palvelun kilpailuttaja ja palvelun maksaja ovat eri tahoja. Se sotii maalaisjärkeä ja markkinatalouden ehtoja vastaan.

Porin seudun jätteenkuljetusjärjestelmässä havaitut korjattavat asiat on saatettava kuntoon nykyisen palvelurakenteen avulla. Yrittäjiä ja asukkaita on ohjeistettava, ja korjaaville toimenpiteille on annettava kohtuullisesti aikaa.

Vaadimme että hallinto ja byrokratia rakennetaan palvelemaan vapaata markkinataloutta ja asiakkaan etua ja vapautta. Vain tällä tavalla voimme olla vakuuttuneita siitä, että palvelu säilyy kustannustehokkaana ja vapaa kilpailu huolehtii laadukkaan palvelun kaikissa kunnissa. Asiakkaalla itsellään on säilytettävä mahdollisuus kilpailuttaa jätteenkuljetuksensa.

Porin seudun asukkaiden, yritysten ja yhteisöjen puolesta

allekirjoittaneet

Pomarkku

...käännä sivu...

Etunimi, Sukunimi	Asuinpaikkakunta
	POMARKKU
	POMARKKU
	〃
	〃
	POMARKKU
	POMARKKU
	〃
	〃
	〃
	Pomarkku
	〃
	〃
	Pomarkku, kesäasukas
	〃
	Honkakoski
	Pomarkku
	Siikainen
	Pomarkku

PORIN SEUDUN JÄTEHUOLTO SUUNNITELTAVA ASIAKKAAN NÄKÖKULMASTA

PORIN SEUDUN JÄTEHUOLTOA SUUNNITELTAVAA JÄTEHUOLTOA ASIAKKAAN NÄKÖKULMASTA

Porin seudun jätehuoltojaosto on antanut mahdollisuuden esittää mielipiteitä jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksestä (PRIDno-2025-6146 (**liete**) ja PRIDno-2025-6147 (**sekajäte**)).

Me Porin seudun jätehuollon (Keräämö Oy:n) alueelle asuvat (Pori, Ulvila, Kokemäki, Harjavalta, Nakkila, Merikarvia, Pomarkku ja Siikainen) ihmiset haluamme lausua selvityksestä seuraavaa:

Nykyisellä järjestelmällä jokainen asukas voi itse kilpailuttaa sekä sekajätteen keräilyn että sakokaivojen lietteen keräilyn. Tämän on oltava päätöksenteon tavoitteena jatkossakin.

Huolimatta lupauksista, monessa kunnissa keskitetty kilpailu on aiheuttanut asiakkaille kustannusten voimakasta nousua. Palvelusta on tullut joustamatonta eikä kilpailun voittaneella yrityksellä ole pelkoa asiakkaan menettämisestä. Palvelu on vastaavissa tapauksissa heikentynyt ja hinta noussut.

Samaan aikaan paikalliset pienet yrittäjät ovat joutuneet luopumaan toiminnastaan ja palvelu on siirtynyt isojen toimijoiden haltuun. Uusien yrittäjien on ollut entistä vaikeampaa tulla toimialalle.

Emme tahdo rakentaa Satakuntaan järjestelmää, missä palvelun kilpailuttaja ja palvelun maksaja ovat eri tahoja. Se sotii maalaisjärkeä ja markkinatalouden ehtoja vastaan.

Porin seudun jätteenkuljetusjärjestelmässä havaitut korjattavat asiat on saatettava kuntoon nykyisen palvelurakenteen avulla. Yrittäjiä ja asukkaita on ohjeistettava, ja korjaaville toimenpiteille on annettava kohtuullisesti aikaa.

Vaadimme että hallinto ja byrokratia rakennetaan palvelemaan vapaata markkinataloutta ja asiakkaan etua ja vapautta. Vain tällä tavalla voimme olla vakuuttuneita siitä, että palvelu säilyy kustannustehokkaana ja vapaa kilpailu huolehtii laadukkaan palvelun kaikissa kunnissa. Asiakkaalla itsellään on säilytettävä mahdollisuus kilpailuttaa jätteenkuljetuksensa.

Porin seudun asukkaiden, yritysten ja yhteisöjen puolesta

allekirjoittaneet

Pomarkku

#	Nimi	Asuinpaikka	Julkaistu	Kommentti
1		Pomarkku,	2026-07-29	
2		Pomarkku,	2026-07-29	
3		Pomarkku,	2026-07-29	
4		Pori,	2026-07-29	
5		Ahlainen,	2026-07-29	
6		,	2026-07-29	
7		Pori,	2026-07-29	haluan itse päättää keneltä ostan jätehuoltopalvelut
8		Pori,	2026-07-29	Tuen yrittäjyyttä. Vastustan sosialisointia ja jäykkiä julkisia järjestelmiä. Meillä toimii loistavasti paikallinen yrittäjä sekä täällä että mmkillä. En vaihda.
9		Pomarkku,	2026-07-29	Haluan että kaikki pysyy ennallaan.
10		POMARKKU,	2026-07-29	Haluan itse päättää mistä ostan palvelut sekajätteen ja erityisesti likakaivojen tyhjennyksen kun kaivot sijaitsevat vain traktorin saatavilla.
11		Pomarkku,	2026-07-29	
12		,	2026-07-29	
13		Pomarkku,	2026-07-29	
14		Pomarkku,	2026-07-29	Miksi rikkoa jotain mikä ei ole rikki...
15		Pomarkku,	2026-07-29	
16		Pomarkku,	2026-07-29	
17		Pomarkku,	2026-07-29	
18		Pomarkku,	2026-07-29	
19		Merikarvia,	2026-07-29	
20		Pomarkku,	2026-07-29	
21		Merikarvia,	2026-07-29	Itse pitää saada valita jätefirma, joka tyhjentää roskiksen ja likakaivon tarvittaessa.

#	Nimi	Asuinpaikka	Julkaistu	Kommentti
22		Pori,	2026-07-29	
23		Pomarkku,	2026-07-29	Paikallinen työ kuuluu paikallisille yrittäjille.
24		Pomarkku,	2026-07-29	
25		Pori,	2026-07-29	Keskittäminen nostaa lähes varmuudella kustannusta, koska keskittämissuunnitelmassa ei ollut mitään ajatuksia esim. sensoritekniikan hyödyntämisestä täyttöasteen seurannassa. Haluan, että säiliöt tyhjennetään silloin, kun on tarve eikä silloin, kun laskelma kuvittelee niiden olevan täynnä.
26		Noormarkku,	2026-07-29	
27		,	2026-07-29	
28		Ulvila,	2026-07-29	Todella tärkeä ja hyvin laadittu adressi
29		Pori,	2026-07-29	
30		Pori,	2026-07-29	
31		Pomarkku,	2026-07-29	
32		Siikainen,	2026-07-29	
33		Pomarkku,	2026-07-29	
34		Merikarvia,	2026-07-29	
35		,	2026-07-29	
36		Pomarkku,	2026-07-29	Nykyinen käytäntö on hyvä ja toimiva.
37		Pomarkku,	2026-07-29	
38		Pomarkku,	2026-07-29	Haluan itse päättää kuka jätteet hakee.
39		Pori,	2026-07-29	Olen hyvin tyytyväinen nykyiseen käytäntöön eli itse valitsemiini toimijoihin jätteenkeräyksen saralla. En missään tapauksessa halua Keräämöä sotkemaan hyvin palvelevaa systeemiä.
40		Siikainen,	2026-07-29	
41		Pori,	2026-07-29	Hyvä kannanotto.

#	Nimi	Asuinpaikka	Julkaistu	Kommentti
42		Lavia,	2026-07-29	
43		Pori söörmarkku,	2026-07-29	
44		POMARKKU,	2026-07-29	Nykynen systeemi on toimiva!!!!!Tukee paikallisia yrittäjiä, jotka ovat vuosikaudet hoitaneet mallikkaasti jätteiden keräilyn.
45		Pomarkku,	2026-07-29	
46		Pori / Noormarkku,	2026-07-29	
47		Siikainen,	2026-07-29	On väärin jos ihmisten kaivoja tyhjennellään niten halutaan ja sen tekee joku yksi iso tekijä. Hintojen nousu
48		Noormarkku,	2026-07-29	
49		Noormarkku,	2026-07-29	
50		Pomarkku,	2026-07-29	Haluan itse päättää kenelle maksan ko toimista.
51		,	2026-07-29	
52		Pomarkku,	2026-07-29	
53		Pomarkku,	2026-07-29	
54		Pori,	2026-07-29	Meillä on 2 asunto Pomarkussa ja haluamme itse päättää kuka tyhjentää sekajäteastian tai likakaivon.
55		Pori,	2026-07-29	Kyllä asiakkaan täytyy voida itse päättää mikä firma likakaivon tyhjentää. Itse käytän porilaista perheyritystä Porin Maastotyö Oy:tä joka tulee sovitusti sinä päivänä kun minulle sopii. Ystävällinen ja ammattitaitoinen palvelu.
56		Pomarkku,	2026-07-29	
57		Nakkila,	2026-07-29	Nykyinen palvelu muoto mahdollistaa terveen vapaan kilpailun luomatta monopoleja
58		Pomarkku,	2026-07-29	
59		POMARKKU,	2026-07-29	
60		Pomarkku,	2026-07-29	
61		Pori,	2026-07-29	Meillä on kakkosasunto Pomarkussa. Haluan itse päättää kuka tyhjentää sekajäteastiamme ja jätekaivon.
62		Pomarkku,	2026-07-29	

#	Nimi	Asuinpaikka	Julkaistu	Kommentti
63		Pori,	2026-07-29	
64		Ulvila,	2026-07-29	
65		Pori,	2026-07-29	
66		Noormarkku,	2026-07-29	
67		,	2026-07-29	
68		Pori,	2026-07-29	Jätehuolto Veikko Lehti on toiminut moitteettomasti ja joustavasti alueellamme Söörmarkussa. Muutos tuskin voi parantaa tilannetta.
69		Merikarvia,	2026-07-29	
70		,	2026-07-29	
71		Pomarkku,	2026-07-29	Meillä kaivon tyhjennysväli vaihtelee sen mukaan, minkä verran ollaan kotona ja paljonko käy vieraita. Haluamme tilata tyhjennyksen paikalliselta toimijalta juuri silloin, kun sille on tarve.
72		Siikainen,	2026-07-29	
73		Pomarkku,	2026-07-30	
74		Pori,	2026-07-30	
75		,	2026-07-30	
76		Pori,	2026-07-30	
77		,	2026-07-30	
78		Pori,	2026-07-30	Nykyinen toimii
79		,	2026-07-30	
80		Pomarkku,	2026-07-30	
81		,	2026-07-30	Nykyinen vanha systeemi on erittäin hyvä ja toimiva
82		Pomarkku,	2026-07-30	
83		Pori,	2026-07-30	En näe hyötyä jätehuollon keskittämisessä, vaan haluan itse hallinnoida sen.

#	Nimi	Asuinpaikka	Julkaistu	Kommentti
84		Pori,	2026-07-30	
85		Pomarkku,	2026-07-30	Miksi pitää pilata, kun kerran nyt on toimiva systeemi.
86		Pori,	2026-07-30	Nykyinen systeemi toiminut hyvin, joten miksi mennä muuttamaan. Keskitetty kilpailu vain hävittää paikalliset yritykset ja lopulta raha valuu ulkomaille, jonka jälkeen uusia paikallisia yrityksiä vaikea saada.
87		Noormarkku,	2026-07-30	
88		POMARKKU,	2026-07-30	
89		,	2026-07-30	
90		,	2026-07-30	
91		PORI,	2026-07-30	
92		Pori,	2026-07-30	
93		Pori,	2026-07-30	En halua Keräämöä. Nyt jo liian määräävä markkina asema.
94		Pomarkku,	2026-07-30	
95		Pori,	2026-07-30	Koska asun haja asutus alueella
96		Pori,	2026-07-30	Olen samaa mieltä asiasta. Haluan jatkossakin pitää valinnanvapauden palveluntarjoajassa, palvelun ehdoissa ja joustavuudessa. Hyvää ei kannata korjata vaan keskittyä kehittämään asioita, joissa kehittämisen varaa on!
97		Merikarvia,	2026-07-30	
98		Pori,	2026-07-30	Paikallisia yrityksiä tuettava
99		Pori,	2026-07-30	
100		Pomarkku,	2026-07-30	
101		Pomarkku,	2026-07-30	
102		Pomarkku,	2026-07-30	
103		Pori,	2026-07-30	

#	Nimi	Asuinpaikka	Julkaistu	Kommentti
104		Pori,	2026-07-30	Emme tahdo rakentaa Satakuntaan järjestelmää, missä palvelun kilpailuttaja ja palvelun maksaja ovat eri tahoja. Se sotii maalaisjärkeä ja markkinatalouden ehtoja vastaan. Kaupungin näytöt myös hyvänä kilpailuttaja ovat todella heikot, eli ehdottomasti ei kiitos.
105		Pori,	2026-07-30	Emme tahdo rakentaa Satakuntaan järjestelmää, missä palvelun kilpailuttaja ja palvelun maksaja ovat eri tahoja. Se sotii maalaisjärkeä ja markkinatalouden ehtoja vastaan.
106		Pomarkku,	2026-07-30	
107		,	2026-07-30	
108		,	2026-07-30	
109		Pomarkku,	2026-07-30	
110		Pomarkku,	2026-07-30	Jorma Alitalo
111		Merikarvia,	2026-07-31	Koska nykyinen systeemi toimii ja turhaa lisätä hallinnon vastuuta ja sitä kautta kuluja.
112		,	2026-07-31	
113		Pori,	2026-07-31	
114		Pori ,Lavia,	2026-07-31	Kaikki toimii nyt erittäin hyvin ja lähialueen yrittäjät hoitavat tyhjennykset ja raha jää myös lähialueelle. On myös lukuisia talouksia jossa kaivolle pääsee vain traktorilla, tämä pitää ottaa myös huomioon. Pahimmassa tapauksessa käy kuten Hämeenlinnassa, siellä Espanjalainen yritys voitti kilpailutuksen ja rahavirta menee silloin myös Espanjaan. Lisäksi osa autokuskeista oli lehtitiedon mukaan ajanut pehmeälle nurmikolle. Tätä emme todellakaan halua Porin alueelle.
115		Pori,	2026-07-31	Nykyinen lietteen ja sekajätteen keräys on toimivaa ja voin sopia tyhjennykset juuri haluammallani tavalla. Vaarana on isossa kipailutuksessa että keräily menee ulkomaalaiselle yritykselle, haluan rahan pysyvän Suomessa. Lisäksi mielestäni nykyisellään lietteen ja sekajätteen keräily on minulle edullinen, olen melko varma että kulut kasvavat ja esim tyhjennys kerrat määrätään kun tulee tällainen iso yksikkö.
116		,	2026-07-31	
117		Siikainen,	2026-07-31	Koska tällä hetkellä homma toimii.
118		Pomarkku,	2026-07-31	
119		Pori Lavia,	2026-07-31	
120		Pomarkku,	2026-07-31	
121		Pori,	2026-08-01	
122		Pomarkku,	2026-08-01	

#	Nimi	Asuinpaikka	Julkaistu	Kommentti
123		,	2026-08-01	
124		Pomarkku,	2026-08-01	
125		Pomarkku,	2026-08-01	
126		Merikarvia,	2026-08-02	
127		Merikarvia,	2026-08-02	
128		Lavia,	2026-08-05	
129		,	2026-08-05	
130		,	2026-08-06	

SKAL Ympäristöyritykset ry
Lausunto

Vastaanottaja: Porin seudun jätehuoltojaosto
Viite: Porin seudun jätteenkuljetusjärjestelmän selvitys, Ramboll Finland Oy, 03.06.2026
Päivämäärä: 1.8.2026
Asia: Lausunto Porin seudun jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksestä

SKAL Ympäristöyritykset ry:n lausunto Porin seudun jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksestä

Yleistä

SKAL Ympäristöyritykset ry kiittää mahdollisuudesta lausua Porin seudun jätteenkuljetusjärjestelmästä laaditusta selvityksestä (Ramboll Finland Oy, 3.6.2026). Selvitys antaa monelta osin kattavan kuvan alueen nykyisestä jätteenkuljetuksesta, ja SKAL Ympäristö pitää erityisen merkittävänä sitä, että selvityksen tulokset osoittavat kiinteistön haltijan järjestämän sekajätteen kuljetuksen toimivan Porin seudulla hyvin.

Selvityksen johtopäätöksen mukaan kiinteistön haltijan järjestämä sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetus täyttää jätelain 37 §:n edellytykset kattavuuden, luotettavuuden, alueellisen kehittämisen sekä kokonaismyönteisyyden osalta kaikissa Porin seudun kunnissa (selvitys, luvut 4.1–4.5). SKAL Ympäristön näkemyksen mukaan tällä johtopäätöksellä tulee olla ratkaiseva merkitys tulevassa päätöksenteossa: toimivasta järjestelmästä ei ole perusteltua luopua ilman konkreettisia, lakiin perustuvia syitä.

Sekajätteen nykyinen kuljetusjärjestelmä täyttää jätelain edellytykset

Selvityksen tulokset ovat sekajätteen osalta poikkeuksellisen selkeitä. Vakituisten asuntojen liittymisaste on kaikissa Porin seudun kunnissa erittäin korkea, 92–100 prosenttia, ja tyhjennyspalveluja on selvityksen mukaan saatavilla kattavasti koko alueella tasapuolisin ja perustelluin hinnoin.

Myös palvelujen toimivuus on selvityksen perusteella hyvä: reklamaatioita on suhteellisesti vähän, jätehuoltomääräysten vastaiset tyhjennysvälit ovat harvinaisia, ja viranomaisilla on mahdollisuus valvoa kuljetuksia yrityksiltä saatavien tietojen perusteella. Selvityksen nimenomaisena johtopäätöksenä on, että nykyinen järjestelmä tukee jätehuollon toimivuutta ja alueellista kehittämistä.

Myös asukkaiden näkökulma tukee nykyisen järjestelmän säilyttämistä. Asukaskyselyyn vastanneista 79 prosenttia arvioi saamansa palvelun hyväksi ja 18 prosenttia melko hyväksi – yhteensä siis 97 prosenttia piti palvelua vähintään melko hyvänä. Peräti 96 prosenttia vastaajista koki saaneensa sekajätteen kuljetuspalveluita helposti. Nykyinen järjestelmä mahdollistaa lisäksi sen, että alueella toimii useita kuljetusyrityksiä ja kotitaloudet voivat itse valita palveluntarjoajansa.

Näiden havaintojen perusteella SKAL Ympäristö katsoo, että kiinteistön haltijan järjestämän sekajätteen kuljetuksen jatkamiselle on Porin seudulla vahvat ja selvityksellä osoitetut perusteet.

Yritysvaikutukset on otettava päätöksenteossa vakavasti

Kuljetusjärjestelmäratkaisulla on huomattavia vaikutuksia alueen jätteenkuljetusmarkkinoihin ja erityisesti paikallisiin pieniin ja keskisuuriin yrityksiin. Selvityksessä kuljetusyritykset arvioivat, että järjestelmän kunnallistaminen voisi johtaa työpaikkojen menetyksiin ja jopa yritystoiminnan loppumiseen. Lietekuljetusten osalta pienet yritykset ovat arvioineet seurauksiksi 1–2 työpaikan menetyksiä tai pahimmillaan koko liiketoiminnan päättymisen.

Huomionarvoista on myös se, että epävarmuus kuljetusjärjestelmän tulevaisuudesta vaikuttaa jo nyt yritysten investointeihin: selvityksen mukaan osa yrityksistä on rajoittanut investointinsa välttämättömiin hankintoihin tai keskeyttänyt suurempia investointeja juuri mahdolliseen kunnallistamiseen liittyvän epävarmuuden vuoksi.

Järjestelmäpäätöksessä ei siten ole kyse ainoastaan jätteiden kuljetusten teknisestä järjestämistavasta. Päätöksellä vaikutetaan samalla paikallisen yritystoiminnan jatkuvuuteen, investointeihin, työllisyyteen, kilpailuun ja markkinoiden rakenteeseen – seikkoja, jotka selvityksen mukaan tulee ottaa huomioon myös jätelain 37 §:n kokonaismyönteisyysarvioinnissa.

Lietekuljetusten haasteet edellyttävät toimenpiteitä – eivät automaattisesti järjestelmän vaihtoa

SKAL Ympäristö suhtautuu vakavasti selvityksen havaintoon, jonka mukaan kiinteistön haltijan järjestämä kuljetus ei täytä saostus- ja umpisäiliölietteiden osalta kaikkia jätelain 37 §:n edellytyksiä. Selvityksen mukaan edellytys 3 (ei aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle) ei toteudu jätevesilietteiden osalta, koska liittymisasteet ovat monissa kunnissa alhaisia ja viranomaiskyselyn perusteella on tunnistettu riski ympäristön tai terveyden vaarantumisesta. Selvitys toteaa nimenomaisesti, etteivät kuljetusrekisterin tietopuutteet yksin vaikuta tähän arvioon.

SKAL Ympäristö pitää kuitenkin tärkeänä, että havaittujen ongelmien taustalla olevat syyt eritellään tarkasti ennen pitkälle meneviä johtopäätöksiä kuljetusjärjestelmän toimivuudesta. Selvityksen perusteella lietekuljetuspalveluja on saatavilla kattavasti koko Porin seudulla ja hinnoittelu on pääosin kohtuullista: asukaskyselyssä 80 prosenttia lietepalveluja käyttävistä vastaajista ilmoitti saaneensa kuljetuspalveluja helposti. Myös jätelain 37 §:n kokonaismyönteisyysarviointi on lietteiden osalta selvityksen mukaan varovaisen myönteinen.

Keskeiseksi ongelmaksi selvityksessä muodostuvat sen sijaan alhaiset lasketut liittymisasteet sekä rekisteritietojen puutteellisuus: tarkastelu perustuu ainoastaan vuoden 2025 SIIRTO-rekisterin tyhjennystietoihin, mahdollisia yli 12 kuukauden tyhjennysvälejä ei ole voitu huomioida, alueelta ei ole saatavissa rekisteritietoja saostus- ja umpisäiliöiden määristä, eikä selvityksessä tiedetä, kuinka monessa vapaa-ajan asunnossa ylipäätään on juokseva vesi ja tyhjennystä vaativa säiliö tai pienpuhdistamo. Myös lietekuljetusyritysten kyselyn vastausprosentti jäi selvityksessä alhaiseksi (44 %), mikä osaltaan lisää epävarmuutta yrityskyselyyn perustuvien havaintojen kattavuudesta. Näillä

epävarmuuksilla voi olla olennainen vaikutus laskettuihin liittymisasteisiin ja sitä kautta koko edellytysarviointiin.

SKAL Ympäristö katsoo, ettei puutteellisesta rekisteritiedosta ja siitä johtuvasta laskennallisesta liittymisasteesta voida sellaisenaan tehdä johtopäätöstä, että yksityinen kuljetusjärjestelmä olisi toimimaton tai että kunnallistaminen olisi ainoa keino vähentää tunnistettua ympäristö- ja terveysriskiä. Myös selvitys itse toteaa, että rekisterien käytön ja tietojen laadun kehittämisellä voitaisiin saada nykyistä tarkempi kuva liittymisasteista ja kohdentaa kehitystoimenpiteet oikein. Ennen näin pitkälle menevää johtopäätöstä tulee siis selvittää luotettavasti, missä määrin havaittu ongelma johtuu kuljetuspalvelujen saatavuudesta, kiinteistönhaltijoiden velvoitteiden laiminlyönnistä, viranomaisvalvonnan resurssien riittämättömyydestä vai tiedonkeruun ja rekisterien puutteellisuudesta.

Valvonnan puutteita ei tule ratkaista markkinarakennetta muuttamalla

Selvityksessä todetaan, etteivät jätehuolto- ja ympäristöviranomaisten nykyiset resurssit kaikilta osin riitä kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen ohjaamiseen ja valvontaan. SKAL Ympäristö pitää tärkeänä, ettei tästä tehdä virheellistä johtopäätöstä kuljetusjärjestelmän muuttamisen välttämättömyydestä.

Jätehuoltoviranomaisen ja ympäristövalvontaviranomaisen lakisääteiset tehtävät eivät poistu kuljetusjärjestelmää muuttamalla. Jos ongelmana ovat puutteelliset rekisterit, tietojen yhteensopimattomuus, kiinteistöjen velvoitteiden noudattamatta jättäminen tai valvonnan riittämättömät resurssit, ensisijaisen ratkaisun tulee kohdistua juuri näihin ongelmiin.

Kuljetusyritysten selvityksessä antamien vastausten mukaan yhteistyö viranomaisten kanssa toimii nykytilanteessa hyvin ja raportointi tapahtuu säännöllisesti; sekajätteen osalta kuljetusyrityksille ei selvityksen mukaan ole vuonna 2025 tullut lainkaan viranomaisreklamaatioita jätehuoltomääräysten noudattamiseen liittyen. Myös kunnallinen jätehuoltoyhtiö ja viranomaiset ovat arvioineet yhteistyön kuljetusyritysten kanssa toimivaksi.

Lietekuljetusten osalta tulisi siksi ennen järjestelmämuutoksen harkintaa toteuttaa määrätietoinen kehittämisohjelma, jossa parannetaan rekisteritietojen laatua, tietojen toimittamista ja yhteensopivuutta, tunnistetaan järjestelmään kuulumattomat kiinteistöt sekä kohdistetaan viranomaisvalvonta niihin kiinteistönhaltijoihin, jotka eivät täytä lakisääteisiä velvoitteitaan.

Ympäristövaikutuksia on tarkasteltava tasapuolisesti

Selvityksessä todetaan sekajätteen osalta, että eri yritysten kuljetusreiteissä esiintyy jonkin verran päällekkäisyyksiä, mikä voi lisätä alueellista liikennöintiä. Samalla selvitys kuitenkin toteaa yritysten pyrkivän välttämään vajailla kuormilla ajamista reittisuunnittelun avulla, eikä nykyisen sekajätteen kuljetusjärjestelmän ole selvityksen käytettävissä olleiden tietojen perusteella katsottu aiheuttavan jätelaissa tarkoitettua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Pelkkä mahdollinen ajosuoritteen vähentyminen ei siten voi yksinään muodostaa perustetta sekajätteen kuljetusjärjestelmän muuttamiselle. Arvioinnissa on huomioitava kokonaisuus, mukaan lukien kuljetuskaluston kehitys, yritysten oma reittioptimointi sekä järjestelmämuutoksesta aiheutuvat yritys- ja kilpailuvaikutukset.

SKAL Ympäristön johtopäätökset ja esitykset

SKAL Ympäristöyritykset ry katsoo, että Porin seudun jätteenkuljetusjärjestelmäselvitys antaa vahvat perusteet jatkaa kiinteistön haltijan järjestämää sekajätteen kuljetusta. Selvityksen omat tulokset osoittavat järjestelmän täyttävän jätelain 37 §:n edellytykset ja toimivan hyvin niin palvelujen saatavuuden, luotettavuuden, asukkaiden aseman kuin alueellisen toimivuuden näkökulmasta.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden osalta selvityksessä tunnistetut ongelmat ovat todellisia ja edellyttävät toimenpiteitä. SKAL Ympäristö ei kuitenkaan pidä selvitysaineiston perusteella osoitettuna, että ongelmien perimmäisenä syynä olisi kiinteistön haltijan järjestämä kuljetusjärjestelmä itsessään, eikä sitä, että kunnallistaminen olisi ainoa tai ensisijainen keino puuttua havaittuihin puutteisiin.

Ennen mahdollista järjestelmämuutosta SKAL Ympäristö esittää, että:

1. saatetaan lietteiden kuljetus- ja kiinteistörekisterit luotettavalle ja vertailukelpoiselle tasolle;
2. selvitetään todellinen jätevesijärjestelmien määrä ja palveluihin liittymisaste erityisesti viemäriverkostojen ulkopuolella;
3. tehostetaan kiinteistönhaltijoihin kohdistuvaa neuvontaa ja valvontaa;
4. arvioidaan toteutettujen valvonta- ja rekisteritoimenpiteiden vaikutukset; sekä
5. tehdään perusteellinen vaikutusarvio mahdollisen järjestelmämuutoksen vaikutuksista alueen yrityksiin, työpaikkoihin, investointeihin, kilpailuun, palvelutasoon ja kotitalouksien valinnanvapauteen.

SKAL Ympäristö korostaa, että kuljetusjärjestelmäpäätöksen tulee perustua tosiasialliseen ja riittävän luotettavaan tietoon. Puutteellista viranomaisrekisteriä tai riittämättömiä valvontaresursseja ei tule käyttää perusteena toimivan yritysvetoisen kuljetusjärjestelmän korvaamiselle kunnallisesti kilpailutetulla järjestelmällä ennen kuin edellä mainitut kehittämistoimenpiteet on toteutettu ja niiden vaikutukset arvioitu.

SKAL Ympäristöyritykset ry pyytää, että tämä lausunto otetaan huomioon Porin seudun jätehuoltojaoston jatkovalmistelussa ja päätöksenteossa.

Helsingissä 1.8.2026

SKAL Ympäristöyritykset ry